

VERKIEZINGSPROGRAMMA

2026-2030

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Hoe lees je dit programma?	4
Meer informatie	4
1. Een ruimtelijk eiland	5
2. Een bruisend eiland	9
Kunst en cultuur	9
Toerisme	10
Sport	11
Jeugd	11
Leefbaarheid	12
3. Een veilig eiland	14
4. Een innovatief eiland	16
Onderwijs	16
Duurzaamheid	18
Economie	18
5. Een bereikbaar eiland	21
6. Een sociaal eiland	23
7. Een gezond eiland	27
8. Ons eiland	29
Democratie	29
Inclusie en diversiteit	30
Financiën	31
De raad zelf	32
Ambtelijke organisatie	33

Voorwoord

Beste lezer,

De komende jaren staat ons een aantal grote keuzes te wachten. De Rijksoverheid geeft gemeenten minder geld terwijl de opgaven groter worden. Simpel gezegd krijgen we minder knaken voor steeds meer taken. Toch willen we ook blijven investeren in voorzieningen zodat onze dorpen leefbaar blijven. Het gemeentebestuur moet daarom in de nieuwe raadsperiode samen knopen durven doorhakken maar vooral óók dicht bij mensen blijven. Als D66 hebben we laten zien dat dat kan door mee te bouwen aan goede voorstellen en een alternatief te bieden als het beter kan. De afgelopen tijd hebben we dan ook hard gewerkt aan dit verkiezingsprogramma, waarmee we laten zien hoe D66 keuzes maakt: eerlijk, realistisch en met vertrouwen in wat er op ons eiland wél kan.

Verbindend.

Ook op Goeree-Overflakkee lijken we elkaar steeds vaker kwijt te raken. Het liep flink uit de hand in discussies over arbeidsmigranten, de asielboten en de intocht van Sinterklaas. Het zondebok-populisme uit Den Haag waait ook over naar ons eiland, en dat moeten we zien te stoppen. Juist in kleinere dorpen zijn hechte gemeenschappen zo belangrijk. D66 staat daarom voor een verbindende politiek waarin we naar elkaar luisteren. We investeren daarom in ontmoetingsplekken in ieder dorp, ondersteunen vrijwilligers en verenigingen en versimpelen het organiseren van evenementen. Voor jongeren organiseren we meer activiteiten, juist op momenten dat er nu weinig te doen is.

Vernieuwend.

De uitdagingen van nu vragen om frisse ideeën en de moed om gewoontes te doorbreken. Zo willen we creatief en betaalbaar bouwen: door actief grond aan te kopen nemen we zelf weer de regie. We verkorten de wachtlijsten door sociale huur bij te bouwen en plaatsen tijdelijk flexwoningen om nú lucht te geven aan woningzoekenden. Ook willen we voor iedere inwoner een persoonlijke internetpagina (PIP) om alle relevante documenten en communicatie met de gemeente te delen. En waar het OV niet komt en de auto niet altijd wenselijk of beschikbaar is bieden we deelmobiliteit aan.

Vooruitstrevend.

D66 kiest óók voor toekomstige generaties. Daarom investeren we in onderwijs van peuter tot beroepscampus, met rijke schooldagen, kinderopvang en eilandlabs waar jongeren leren voor de banen van morgen. We versterken de lokale economie door ondernemers minder drempels en meer ruimte te geven, en door te werken aan een betrouwbaar en innovatief energienet. En we blijven bouwen aan een sterke democratie en een ambtelijke organisatie die inwoners echt verder helpt. Gelijke kansen voor iedereen betekent dat we ook aan morgen moeten denken.

Met uw stem kunnen we het verschil maken. Ik reken op u 18 maart!

Jeffrey Verleghe
Lijsttrekker

Hoe lees je dit programma?

Ons verkiezingsprogramma is opgebouwd uit acht thema's die samen laten zien hoe wij naar de toekomst van Goeree-Overflakkee kijken. Elk hoofdstuk draagt de titel “Een ... eiland” en beschrijft hoe we dat aspect van ons eiland willen versterken. Van wonen tot veiligheid, van bereikbaarheid tot gezondheid: steeds laten we zien welke keuzes nodig zijn en welke stappen we als gemeente kunnen zetten.

Elk hoofdstuk volgt dezelfde opbouw:

- **Hoe staat het ervoor?** - Een schets van de huidige situatie rond het thema.
- **Onze ideeën** - De richting die D66 kiest.
- **Onze acties** - Wat we de afgelopen jaren al hebben gedaan en waar we op voortbouwen.

Zo kun je snel vinden wat voor jou belangrijk is en zie je hoe de verschillende thema's samenhangen. Samen vormen deze hoofdstukken onze visie op een verbindend, vernieuwend en vooruitstrevend Goeree-Overflakkee.

Meer informatie

We staan uiteraard altijd open voor vragen, ideeën en gesprekken. Of je nu iets wilt meegeven, een voorstel wilt delen of gewoon met ons wilt meedenken: we horen je graag. Via onze e-mail, website en sociale media blijf je eenvoudig met ons in contact en ben je altijd op de hoogte van wat we doen. Hieronder vind je een overzicht hoe je ons kunt vinden:

- **Website** – www.d66.nl/goeree-overflakkee
- **E-mail** – secretaris@goeree-overflakkee.nl
- **Facebook** - <https://www.facebook.com/D66GO>
- **Instagram** - https://www.instagram.com/D66_GO

1. Een ruimtelijk eiland

Hoe staat het ervoor?

De ruimte op ons eiland is schaars. Hoewel dat met onze wijde polders gek klinkt moet ruimte worden verdeeld tussen bijvoorbeeld wonen, werken, parkeren, sporten, spelen, landbouw, water, natuur of toerisme. Dit ruimtegebrek bemoeilijkt ook de bouw extra woningen. En dat terwijl er al te weinig betaalbare woningen zijn op Goeree-Overflakkee. De woningcrisis raakt alle soorten huishoudens: starters, gezinnen en ouderen. Als gemeente hebben we de verantwoordelijkheid om de beperkte ruimte slim te benutten en ervoor te zorgen dat iedereen een betaalbare, kwalitatief goede en duurzame woning kan vinden. De afgelopen jaren is er in de gemeente Goeree-Overflakkee zeker stevig bijgebouwd, maar helaas nog niet voldoende om te voldoen aan de vraag. De grootste belemmeringen daarin zijn:

- **Betaalbaarheid**
Sociale huurwoningen hebben op dit moment een maximale kale huur van €900. De gemeente hanteert voor de categorie betaalbare koopwoningen een maximale verkoopprijs van €405.000. Voor veel mensen is dit alsnog boven budget.
- **Regelgeving**
Het omgevingsbeleid van de provincie Zuid-Holland stelt dat er niet “buitenstedelijk” gebouwd mag worden. Hierdoor worden we gedwongen om hoger te bouwen binnen de kernen, ten koste van bijvoorbeeld speeltuinen, groen en parkeerplaatsen.
- **Lange procedures**
Veel woningbouwprojecten lopen vertraging op omdat er omwonenden bezwaar maken tegen de plannen. Geregeld leidt dit tot juridische procedures tot aan de Raad van State, dat gemiddeld 3 jaar duurt. Hierdoor komen veel projecten niet tot realisatie. Uiteraard kunnen bezwaren ook terecht zijn en projecten juist beter en mooier maken. Nog te weinig worden plannen voorgelegd bij omwonenden om het samen eens te worden.

Daarnaast hebben we ook steeds vaker hebben we te maken met wateroverlast én droogte. Extreem weer zet de zoetwaterbeschikbaarheid onder druk, dat nu juist zo belangrijk is voor mens, natuur, economie en landbouw.

Onze ideeën

D66 wil de woningcrisis op Goeree-Overflakkee aanpakken door te bouwen waar het kan, te reguleren waar het moet en te verduurzamen voor de toekomst. Wij streven ernaar meer betaalbare woningen te realiseren en te bouwen met oog voor het klimaat. Zo scheppen we ruimte voor iedereen – of je nu starter, doorstromer of senior bent. We willen met name in de kleinere kernen bouwen om zo de leefbaarheid te vergroten. Door innovatief te bouwen in creatieve woonvormen, zorgen wij ervoor dat onze dorpen leefbaar en toekomstbestendig blijven.

Betaalbaar wonen

D66 streeft naar een woningaanbod bestaande uit minstens dertig procent sociale huurwoningen. Om daar toe te komen moet de focus voor de komende jaren liggen bij het bijbouwen van sociale huurwoningen. Wij besteden specifiek aandacht aan woningen die betaalbaar en geschikt zijn voor starters, gezinnen, een- en tweepersoonshuishoudens en senioren. Dit zorgt voor een evenwichtige verdeling, zodat alle inkomensgroepen toegang hebben tot betaalbare en kwalitatief goede huisvesting. We behouden de starterslening om de kloof

tussen mensen die bijvoorbeeld al 10 jaar een woning bezitten en starters te verkleinen. Wel beperken we het budget gezien dit een prijsopdrijvend effect op starterswoningen heeft.

Grondbeleid

Om meer invloed te krijgen op deze ontwikkeling is actief grondbeleid nodig waarbij de gemeente grond koopt om dit vervolgens te behouden, ontwikkelen en na ontwikkeling uit te geven. Daarvoor passen we als gemeente vaker het voorkeursrecht toe, waarmee de overheid het recht krijgt om eerst te bieden op grond die een andere functie krijgt. In geval een grondeigenaar op eigen grond plannen wil ontwikkelen na een bestemmingswijziging, kan de gemeente een kostenverhaal opleggen om een deel van de publieke investering te bekostigen. We moeten echter ook kijken naar alternatieve financieringsvormen omdat het kostenverhaal op dit moment niet voldoende oplevert. Onderzoek met diverse investeerders of alternatieve bekostiging mogelijk is bij gebiedsontwikkeling.

Ogen open voor creatieve en innovatieve ideeën

Gezien de enorme schaarste aan woningen kan gekozen worden op tijdelijke locaties flexwoningen te bouwen voor doelgroepen die het acuut nodig hebben, zoals spoedzoekers, starters en arbeidsmigranten. Om stress van bewoners te voorkomen bij tijdelijke woningen neemt de gemeente minstens 5 jaar van tevoren een besluit over verlenging of verplaatsing van de huizen. Ook is D66 voorstander van (pré-)mantelzorgwoningen, waar je als ouder al in mag wonen vóórdat er een zorgindicatie is. Een aanleunwoning voor jongeren staan we niet toe. Iedere starter verdient een eigen plek buiten het terrein van zijn/haar ouders.

Een eerlijke woningmarkt

Om de woningmarkt toegankelijk te houden voor woningzoekenden, voert D66 maatregelen in tegen leegstand. Dit zorgt ervoor dat woningen beschikbaar blijven voor mensen die ze écht nodig hebben.

- Woonplicht: D66 behoudt de in 2022 ingevoerde zelfbewoningsplicht. Wanneer je een woning koopt, ben je verplicht er zelf in te gaan wonen. Dit voorkomt dat beleggers huizen opkopen en duur doorverkopen of verhuren.
- Leegstandverordening: Woningen die onnodig lang leegstaan, kunnen verplicht worden weer te worden bewoond of verhuurd. Dit voorkomt dat schaarse woonruimte verloren gaat.

Stimuleren van doorstroming

Wij bevorderen doorstroming door regelingen zoals ‘Van groot naar beter’, waarbij ouderen worden gestimuleerd om naar kleinere, passende woningen te verhuizen. Dit maakt grotere gezinswoningen vrij voor jonge gezinnen. Als gemeente ondersteunen we hierbij met subsidies, begeleiding en het extra bijbouwen van de hiervoor benodigde seniorenwoningen. Om eenzaamheid tegen te gaan geven we de voorkeur aan ‘knarrenhofjes’ boven traditionele seniorenwoningen. Daarnaast bouwen we seniorenwoningen zo dicht mogelijk bij voorzieningen zodat de supermarkt, medische hulp en het dorpshuis op loopafstand zijn.

Hoogbouw vraagt om maatwerk en terughoudendheid

Hoogbouw tast de karakteristieke weidsheid van het landschap aan en doet afbreuk aan de identiteit van onze historische kernen. De hoogte van woningen binnen de bestaande dorpsgrenzen moet daarom passend zijn bij de huidige gebouwen.

Dorpskernen uitbreiden aan de randen

Het opofferen van de (al zeer zeldzame) stukjes groen binnen de kernen komt op zijn beurt de leefbaarheid niet ten goede. Met name in de kleinere dorpen draagt nieuwbouw bij aan de leefbaarheid. Bouwen buiten de grens van de bebouwde moet wat ons betreft kunnen zolang:

- dit niet ten koste gaat van natuur
- gelijktijdig ontsluiting naar de bestaande hoofdwegenstructuur geregeld is of wordt
- er voldoende parkeerruimte bijkomt, tenzij er al genoeg plaats is
- rekening wordt gehouden met het voorzieningenniveau (onderwijs, gezondheidszorg, groen/parken)
- er maatschappelijk draagvlak is en participatie plaatsvindt
- er investeringsbereidheid is bij de private sector
- nieuwe wijken karakter en identiteit krijgen
- het gezond en schoon is voor de toekomstige bewoners en er dus voldoende afstand is tot agrarische percelen (spuitzonering)

Verduurzaming van woningen

D66 maakt verduurzaming aantrekkelijk en haalbaar door het aanbieden van subsidies voor isolatie, warmtepompen, thuisbatterijen en andere energiebesparende maatregelen. Ook blijft de duurzaamheidslening in stand. Verplichte verduurzaming van sociale huurwoningen via woningcorporaties is essentieel. Gemeenten kunnen eigenaren en verhuurders ondersteunen met informatie en financieringsopties om woningen energiezuiniger te maken en de energiekosten voor bewoners te verlagen.

Ruimte om te bewegen

De openbare ruimte moet worden ingericht op een manier die bewegen stimuleert. D66 wil daarom dat de gemeente inzet op het stimuleren hiervan door betere hardlooproutes, nog meer watertappunten, outdoor gyms, basketbalvelden, etc.

Groen voor iedereen

Alle inwoners hebben evenveel recht op een gezonde leefomgeving en gezonde lucht. Daarom willen we in alle dorpen voldoende groen en gaan we verstening tegen. Dat doen we met de 3-30-300 regel: vanuit ieder huis zie je minimaal drie bomen, 30% van de wijk of het dorp valt in de schaduw van een boom en vanuit ieder huis is binnen 300 meter een park te vinden of kun je een dorpsommetje starten.

Voorkomen van overstromingen en droogteschade

Om overstromingen en droogteschade te voorkomen, bouwen wij op geschikte locaties, rekening houdend met waterstromen en bodemeigenschappen, en investeren in natuur-inclusieve oplossingen. Dit beschermt kwetsbare gebieden en vermindert de druk op onze biodiversiteit. Alleen zo voorkomen wij toekomstige schade en bouwen wij aan een veerkrachtige en duurzame leefomgeving.

Uitbreiding van beleefbare natuur

Goeree-Overflakkee kent prachtige natuurgebieden. Zoals de Slikken van Flakkee, de Kwade Hoek en de Vlieger. Waar mogelijk breiden we natuurgebieden uit en maken we het beleefbaar. Bijvoorbeeld met een klimbos, uitkijktoren of mooie wandelroute.

Onze acties

- **Actief grondbeleid**

In mei 2023 kregen we de hele raad achter [een motie](#) over actief grondbeleid, die het college verzocht:

te onderzoeken hoe dit in de toekomst vaker kan worden toegepast binnen de realisatie van woningbouw, bij voorkeur voor doelgroepen met een lager besteedbaar inkomen.

- **Spuiplein**

Begin 2023 stelde het college voor om 21 woningen te bouwen op het Spuiplein. Hiervoor is een enorme grondsanering nodig, waardoor het project de gemeente zo'n €5 miljoen euro gaat kosten. Dit zijn hele dure woningen en belemmert bovendien parkeergelegenheid voor winkelend publiek. Ondernemers zullen hier in de toekomst dan ook last van krijgen. Daarom schreven we een [alternatief voorstel](#) dat het college verzocht om alleen het parkeerterrein op het Spuiplein op een klimaatadaptieve manier te renoveren. Dit vereist een minder uitgebreide grondsanering dan bij woningen, waardoor het hoogstwaarschijnlijk goedkoper uit zou vallen. Het voorstel werd helaas verworpen.

2. Een bruisend eiland

Hoe staat het ervoor?

Goeree-Overflakkee heeft veel te winnen bij meer activiteiten voor zowel inwoners als toeristen. Tegelijk is het belangrijk dat de rust en het unieke karakter van het eiland behouden blijven. Dat vraagt om slimme keuzes. Wij zien een aantal belangrijke uitdagingen waar we samen mee aan de slag moeten:

- Balans tussen toerisme en rust
Toeristen zorgen voor levendigheid en zijn belangrijk voor de economie van het eiland. Maar toerisme heeft ook invloed op het dagelijks leven. Het is belangrijk om een goede balans te vinden tussen toerisme en rust.
- Activiteiten voor jong en oud
Als we willen dat jongeren op het eiland blijven wonen, moeten er voldoende activiteiten voor hen zijn. Nu is het aanbod vaak te beperkt of sluit het niet goed aan bij wat zij willen. Daar ligt een duidelijke kans.
- Keuzes in sportvoorzieningen
De gemeente staat voor lastige keuzes op sportgebied. Gelukkig hebben we veel voorzieningen als voetbalvelden en zwembaden. Tegelijk dwingt de financiële situatie van de gemeente ons tot zorgvuldige afwegingen voor de toekomst.
- Leefbaarheid in de dorpen
In sommige dorpen staat de leefbaarheid onder druk. Er ontbreken gezamenlijke ontmoetingsplekken en vooral op zondag is er weinig te doen. Meer ruimte om elkaar te ontmoeten en samen activiteiten te ondernemen is hard nodig.
- Cultuur als verbindende kracht
Cultuur kan mensen samenbrengen. Door cultuur actief in te zetten, versterken we de band tussen inwoners én bezoekers.

Onze ideeën

Wij willen een eiland dat bruist. Een eiland waar voor jongeren genoeg te doen is, waar ruimte is om te sporten, elkaar te ontmoeten en talent te ontwikkelen, óók op zondag.

Kunst en cultuur

Kunst en cultuur is belangrijk voor ons eiland. Het verbindt mensen, helpt mensen ontwikkelen en zorgt voor een aantrekkelijk eiland. Het spelen van een muziekinstrument bij de fanfare zoals Apollo, kinderen die theaterles krijgen in de Houten Kaap en mooie kunsttentoonstellingen zoals Kunstrijk zorgen voor een sociaal en aantrekkelijk eiland. D66 vindt het belangrijk om cultuur op het eiland te versterken en te verbreden.

Cultuur als oplossend vermogen in maatschappelijke vraagstukken

Kunst en cultuur kunnen een unieke rol spelen in het verkennen en oplossen van complexe maatschappelijke uitdagingen. D66 moedigt gemeenten aan om kunstenaars en creatieve makers, vanwege hun talent om vraagstukken op een 'eigen' wijze te beoordelen en van commentaar te voorzien, te betrekken bij thema's zoals ruimtelijke ordening, duurzaamheid en sociale cohesie, zodat zij innovatieve oplossingen en frisse inzichten kunnen bieden.

Behoud van erfgoed

Het erfgoed van Goeree-Overflakkee zorgt voor verbinding en voor een aantrekkelijk eiland. Erfgoed rondom de Watersnoodramp, de Tram, Fort Prins Frederik en de Vuurtoren laten de geschiedenis van ons eiland zien. Door dit erfgoed te onderhouden en hier informatie over aan te bieden en activiteiten bij te organiseren blijft dit leven onder de eilandbewoners.

Ondernemerschap van de kunstsector

Gemeenten zijn de grootste financiers van kunst en cultuur in Nederland en dragen daarmee een sleutelrol in het functioneren van de sector. Het is daarom van cruciaal belang dat D66 zich duidelijk uitspreekt voor blijvende (financiële) investeringen in kunst en cultuur. Deze investeringen zijn niet alleen essentieel voor een toekomstbestendige sector maar ook voor het versterken van de sociale samenhang, het welzijn van inwoners en de economische aantrekkingskracht van gemeenten. Wel stimuleren we wat D66 betreft ondernemerschap in de sector zodat deze (grotendeels) zelfvoorzienend wordt.

Toerisme

Toerisme is van grote waarde voor onze gemeente. Het versterkt de lokale economie, ondersteunt ondernemers en laat bezoekers en inwoners kennismaken met alles wat ons eiland te bieden heeft. Tegelijkertijd vinden wij het belangrijk dat toerisme in balans blijft met de rust en leefbaarheid voor inwoners. Door te sturen op kwaliteit in plaats van kwantiteit, duurzame vormen van recreatie te stimuleren en drukte goed te spreiden, zorgen we ervoor dat toerisme een verrijking is zonder afbreuk te doen aan het karakter en de rust van onze gemeente. We zijn daarom tegen het bouwen van vakantiehuisjes in de natuur.

Balans tussen kosten en aantrekkelijkheid

D66 vindt het belangrijk dat er een goede balans is in het doorberekenen van kosten en tegelijkertijd aantrekkelijk blijven voor toeristen. Door kosten eerlijk te verdelen en bijdragen gericht in te zetten voor onderhoud, bereikbaarheid en kwaliteit van de voorzieningen zorgen we ervoor dat toerisme zichzelf versterkt. Zo blijft onze GO betaalbaar en aantrekkelijk.

Bescherming van de Brouwersdam tegen kusterosie

De Brouwersdam is een geliefde plek waar mensen samenkomen om te genieten van strand, natuur en recreatie. Als we niets doen, verdwijnen door kusterosie niet alleen waardevolle natuur en recreatiemogelijkheden, maar ook de strandtenten die zorgen voor levendigheid en werkgelegenheid. D66 vindt dat het Rijk de verantwoordelijkheid moet nemen om kusterosie bij de Brouwersdam actief tegen te gaan. Dat betekent investeren in slimme kustversterking en duurzame oplossingen die de natuur respecteren én de economie ondersteunen.

Masterplan Havens

De havens van Goeree-Overflakkee zijn van grote waarde voor onze economie, recreatie en leefbaarheid. Ze bieden ruimte voor ondernemers en verenigingen, en zijn plekken waar inwoners en bezoekers elkaar ontmoeten. Met het Masterplan Havens zet de gemeente een koers uit om deze havens toekomstbestendig te maken. D66 steunt dit plan en wil investeren in duurzame voorzieningen en het versterken van de verbinding tussen haven en dorp. Ook willen we dat er ruimte blijft voor kleinschalige ondernemers, watersportverenigingen en culturele initiatieven, zodat de havens niet alleen economisch maar ook sociaal bloeien.

Sport

Twee zwembaden op het eiland

Het is belangrijk dat iedereen op het eiland toegang heeft tot een zwembad. Op Goeree-Overflakkee wonen relatief weinig mensen op een groot oppervlakte. Ook kost het bouwen en onderhouden van een zwembad veel geld. Het is dus belangrijk om de zwembaden op het eiland zo te verdelen dat iedereen hier goed toegang tot heeft. D66 is voorstander van twee zwembaden op het eiland. Als er samen wordt gewerkt met ondernemers (commerciële exploitatie) is het belangrijk dat de maatschappelijke functies (zoals zwemles) toegankelijk en betaalbaar blijven.

Breed sportaanbod in multifunctionele sportaccommodaties

D66 is voorstander van het investeren in bestaande sportaccommodaties. Daarbij richten we ons bij voorkeur op accommodaties die zich lenen voor dubbel gebruik (locaties waar meerdere sporten of verenigingen gebruik van kunnen maken). D66 wil een ruim sportaanbod voor zowel jong als oud. Als gemeente bekostigen we alle sporten evenredig.

Meer mensen laten sporten en bewegen

Wij streven ernaar om een beweegvriendelijke omgeving te creëren die inwoners van Goeree-Overflakkee uitnodigt om meer te bewegen. Door in elke kern groene en veilige sport- en speelplekken te maken zorgen we ervoor dat iedereen binnen enkele minuten toegang heeft tot sport en recreatie. Dit zetten we graag op met inwoners uit de verschillende kernen. Een mooi voorbeeld vinden wij het Vliedpark in Middelharnis.

Urban Sport

D66 is voorstander van het opzetten van meer plekken waar urban sports kunnen worden uitgevoerd. Denk bijvoorbeeld aan de mooie projecten die in samenwerking met de inwoners zijn gestart voor de pumptrack in Dirksland of de skatebaan in Ooltgensplaat. Deze locaties bieden (jongeren) de mogelijkheid om op een laagdrempelige manier aan sport te doen. D66 maakt structureel geld vrij voor sportvoorzieningen in de buitenruimte, verspreid over alle dorpen.

Vrijwilligers

D66 vindt dat sportverenigingen een belangrijke rol spelen in de leefbaarheid van het eiland. Door goede bijscholing en het ontwikkelen van stimuleringsprogramma's zorgen wij ervoor dat er altijd voldoende betrokken vrijwilligers zijn, wat de kwaliteit en veiligheid van ons sportaanbod ten goede komt. Ook stimuleren we samenwerking tussen verschillende sportverenigingen.

Jeugd

Voor de jeugd op het eiland is vaak nog te weinig te doen. We vinden het belangrijk dat zij voldoende ruimte en mogelijkheden krijgen om met leeftijdsgenoten activiteiten te ondernemen.

Zet in op cultuureducatie en jongerenparticipatie.

D66 zet sterk in op onderwijs en cultuureducatie speelt daarin een essentiële rol. Kinderen en jongeren hebben creatieve vaardigheden nodig die hen voorbereiden op de toekomst. D66 is voorstander van het verder uitbreiden van bibliotheken op scholen en verdere integratie tussen cultuur en onderwijs. Dit kan bijvoorbeeld door experimenteergelden beschikbaar te stellen voor jongerenprojecten, zoals lokale muziek- of dansworkshops, en door culturele vouchers in te zetten om jongeren te stimuleren hun eigen projecten op te starten.

Activiteiten voor jongeren

D66 vindt het belangrijk dat op het eiland leuke activiteiten voor jongeren zijn. Denk aan genoeg sportmogelijkheden en cultuurmogelijkheden. Maar ook activiteiten op de zaterdagavond en tijdens oud- en nieuw. We ondersteunen graag ondernemers en verenigingen die activiteiten voor jongeren organiseren.

Ondersteuning voor jongeren

Buiten de jeugdhulp vinden wij het belangrijk dat jongeren voldoende steun krijgen vanuit muziek- en sportverenigingen, kerken, en andere initiatieven. Dit om te voorkomen dat jongeren onnodig doorstromen naar de jeugdhulp. D66 wil graag deze verenigen en ouders vanuit de gemeente ondersteunen.

Leefbaarheid

Ruimte voor kleinschalige evenementen

Evenementen brengen mensen samen, versterken gemeenschappen en zorgen voor levendigheid in onze dorpen en steden. Juist de kleine, lokale initiatieven verdienen steun: van buurtfeesten tot culturele activiteiten die mensen verbinden. D66 vindt dat organisatoren actief geholpen moeten worden bij hun vergunningsaanvraag. Het proces moet eenvoudig, toegankelijk en snel zijn, zodat goede ideeën niet stranden in bureaucratie. Daarnaast willen we dat gemeenten praktische faciliteiten beschikbaar stellen, zoals het ophalen van dranghekken of andere materialen die nodig zijn om een evenement veilig en goed te organiseren.

In elk dorp een buurthuis

We vinden het belangrijk dat in elk dorp een toegankelijke en uitnodigende ruimte is waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten. Een plek waar mensen samenkomen, waar verenigingen hun activiteiten organiseren en waar jong en oud elkaar kunnen vinden. Ze dragen bij aan saamhorigheid, sociale steun en het voorkomen van eenzaamheid. Ook zien we buurthuizen als plekken waar inwoners mee kunnen praten over lokale plannen en waar initiatieven uit de samenleving een podium krijgen.

Winkels open op zondag

De zondag is voor veel mensen een dag van ontspanning, ontmoeting en vrije tijd. Juist dan willen inwoners de mogelijkheid hebben om boodschappen te doen of een winkel te bezoeken. D66 vindt dat winkels daarom ook op zondag open moeten kunnen zijn. We begrijpen dat dit verschillende belangen raakt. Werknemers, kleine ondernemers en kerkelijke gemeenschappen hebben ieder hun eigen zorgen en wensen. Daarom willen we actief het gesprek aangaan met alle betrokkenen, zodat er ruimte is voor dialoog en respect voor ieders positie. Uiteindelijk kiezen we voor vooruitgang: winkels die op zondag open kunnen, zodat inwoners meer vrijheid hebben om hun eigen keuzes te maken en ondernemers de kans krijgen om hun klanten nog beter te bedienen. Zo versterken we zowel de lokale economie als de vrijheid van mensen om hun weekend in te richten zoals zij dat willen.

Onze acties

- **Zwembaden**

In november 2025 heeft D66 samen met andere partijen [een motie](#) ingediend over het behoud van de maatschappelijke functie van zwembaden, die unaniem is aangenomen. Als D66 vinden we dat er minstens twee zwembaden op het eiland moeten blijven zodat er genoeg ruimte blijft voor zwemles, sportbeoefening en het doelgroepzwemmen. Bovendien hebben we aandacht gevraagd voor de betaalbaarheid hiervan in het scenario dat de zwembaden in de toekomst commercieel worden geëxploiteerd.

- **Zondag**

In juli 2024 vroegen we via [RTV Rijnmond](#) aandacht voor de zondagsopenstelling, toen advocaten namens de Albert Heijn in Ouddorp een brief schreven naar de gemeente dat ze het oneerlijk vinden dat de Spar op het Landal park wel open mag op zondag maar zij niet. Ook [in de raad](#) hebben we dit onderwerp geagendeerd en gevraagd om niet op kosten van de belastingbetaler een juridische strijd te voeren, maar om opnieuw de belangen af te wegen en daar de kleine ondernemer, de werknemer, evenementen en uiteraard ook de kerkelijke gemeenschap bij te betrekken.

- **Meer activiteiten voor jongeren**

Bij de behandeling van de kadernota in juli 2025 [stelden we voor](#) om meer activiteiten voor jongeren te organiseren en dat te betalen door te bezuinigen op de SUS-teams in de haven van Middelharnis. Naast boa's, politie zijn er ook beveiligers van horeca-ondernemers zelf. 100% veiligheid kunnen we niet garanderen. Juist ter voorkoming van overlast is het belangrijk dat er een positief alternatief is voor jongeren, vooral op de zaterdagavond.

3. Een veilig eiland

Hoe staat het ervoor?

Goeree-Overflakkee is een prachtig en relatief veilig eiland, maar we staan voor serieuze uitdagingen. Seizoensgebonden toerisme brengt drukte en extra risico's. Ondermijnende criminaliteit, zoals misbruik van recreatiewoningen, illegale bewoning en drugslabs in afgelegen schuren, is een bedreiging voor ons Eiland. De aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling blijven urgent. Jongeren die opgroeien in kwetsbare situaties lopen risico om in aanraking te komen met criminaliteit. Ook digitale criminaliteit neemt toe. En niet iedereen voelt zich veilig: discriminatie en geweld tegen LHBTQIA+ personen komen nog steeds voor. Veiligheid is meer dan handhaving; het gaat om leefbaarheid, preventie en gelijke kansen.

Onze ideeën

Ondermijning

D66 kiest voor een sterke rechtsstaat en een samenleving waarin veiligheid en vrijheid hand in hand gaan. Wij bestrijden ondermijning met kracht door het BIBOB-beleid actief toe te passen en misbruik in recreatie en vastgoed te voorkomen. We versterken de samenwerking met politie, justitie en andere partners om signalen vroegtijdig te herkennen. Ambtenaren en ondernemers worden getraind om criminele inmenging te signaleren.

Preventie

Preventie staat centraal. We investeren in jeugdvoorzieningen in alle kernen, buurthuizen en sportfaciliteiten, zodat jongeren een positief alternatief hebben. Samen met scholen en jeugdzorg grijpen we vroeg in bij schoolverzuim. Huiselijk geweld pakken we hard aan met laagdrempelige meldpunten, snelle opvang en psychische hulp voor slachtoffers. Mensen met verward gedrag helpen we menselijk en snel door betere samenwerking tussen zorg en openbare orde.

Veiligheid in de buurt

Veiligheid vraagt ook om zichtbare en bereikbare handhaving. Meer wijkagenten die écht onderdeel zijn van de gemeenschap, ondersteund door boa's. We maken afspraken om aanrijtiden te garanderen. Buurtinitiatieven zoals buurtpreventieteams en buurtapps krijgen steun, middelen en scholing. Daarnaast zorgen we voor goed verlichte straten, schone parken en slimme inrichting van openbare ruimte.

Vrijwillige brandweer

De vrijwillige brandweer is onmisbaar voor de veiligheid op ons eiland. D66 waardeert deze inzet en wil zorgen voor voldoende vrijwilligers, goede opleidingen en moderne uitrusting. We maken het aantrekkelijk om vrijwilliger te worden door flexibele roosters en steun voor werkgevers die vrijwilligers ruimte geven. Samen zorgen we dat de brandweer paraat blijft, ook in kleine kernen, zodat hulp altijd dichtbij is.

Digitale veiligheid

Digitale veiligheid krijgt prioriteit. We starten een campagne voor digitale weerbaarheid voor inwoners en ondernemers. Toerisme en evenementen brengen drukte en risico's; daarom zorgen we voor extra toezicht in het seizoen en pakken overlast zoals fietsendiefstal en verkeersproblemen aan.

LHBTQIA+

Veiligheid is voor iedereen. We bestrijden discriminatie en geweld tegen LHBTQIA+ personen actief, onder meer door vertrouwenspersonen bij sportverenigingen en inclusieve beleidsmaatregelen. Iedereen moet zich vrij en veilig voelen, ongeacht wie je bent of van wie je houdt.

Rampenbestrijding

Goeree-Overflakkee ligt in een kwetsbaar gebied, omringd door water. D66 wil dat onze gemeente goed voorbereid is op noodsituaties zoals stormen, overstromingen of andere grote incidenten. D66 wil investeren in duidelijke crisiscommunicatie, zodat inwoners weten wat te doen in geval van een ramp. Samenwerking met veiligheidsregio, hulpdiensten en waterschap wordt versterkt, en we zorgen dat noodplannen actueel en toegankelijk zijn. Preventie en snelle informatievoorziening zijn cruciaal om paniek te voorkomen en schade te beperken. Ook wil D66 zorgen dat alle huishoudens die dit graag zouden willen, de mogelijkheid hebben een noodpakket in huis te hebben en bieden hiervoor ondersteuning voor minima.

4. Een innovatief eiland

Hoe staat het ervoor?

Goeree-Overflakkee is een eiland met talent, ondernemerschap en een uniek landschap. Onze kracht ligt in sterke scholen, een actieve Beroepscampus, vooruitstrevende energieprojecten en een lokale economie die draait op mkb, zorg, visserij, bouw, landbouw en recreatie. Tegelijk zien we de opgaven van deze tijd: lerarentekorten en verouderde onderwijshuisvesting, beperkte doorlopende leerroutes voor jongeren, netcongestie die vernieuwing belemmert, de transitie van aardgas naar duurzame warmte, en ondernemers die vastlopen op regels of personeelstekorten.

D66 ziet in deze opgaven vooral kansen. Juist hier, waar ruimte, creativiteit en vakmanschap elkaar raken, kan Goeree-Overflakkee uitgroeien tot een voorbeeld van hoe onderwijs, duurzaamheid en economie elkaar versterken. Onze koers is helder: gelijke kansen voor elk kind, betaalbare en betrouwbare energie voor iedereen, een toekomstbestendige economie met minder drempels en meer innovatiekracht, en duurzame groei die past bij natuur en leefbaarheid. En bovenal: we leggen niet op, we stimuleren.

Onze ideeën

Onderwijs

Rijke schooldag

D66 kiest voor een doorlopende ontwikkelijn van kinderdagverblijf tot en met de Beroepscampus, zodat ieder kind zijn talent kan ontdekken en benutten. We zetten in op een Rijke Schooldag in alle kernen, waar sport, cultuur, natuur en techniek voor ieder kind bereikbaar zijn. De kinderopvangcapaciteit groeit mee met de vraag: toegankelijk, betaalbaar en in samenhang met peuterprogramma's, zodat onderwijsachterstanden vroeg worden voorkomen. Bewegingsonderwijs krijgt de plek die het verdient: structureel, kwalitatief en voor elk kind, omdat een fitte generatie beter leert en gezonder opgroeit.

Eilandlabs als de Beroepscampus

Met eilandlabs voor techniek en energie leggen we een directe link tussen onderwijs en de praktijk: leerlingen werken met zonnepanelen, warmtenetten, isolatie, circulaire bouw en digitale toepassingen. De Beroepscampus op het eiland is een cruciale schakel; we versterken de samenwerking met het voortgezet onderwijs, mbo, zorg, techniek, visserij, bouw en toerisme, zodat doorlopende leerroutes en stages vanzelfsprekend zijn en jongeren niet van het eiland hoeven voor een toekomstbestendige opleiding.

Bundelen van voorzieningen: onderwijshuisvesting als ontmoetingsplek

Onderwijshuisvesting vraagt een lange adem en een heldere koers. Daarom actualiseren en voeren we het Integraal Huisvestingsprogramma (IHP) voor het primair onderwijs uit, met duurzame, gezonde en toekomstbestendige schoolgebouwen in alle kernen. Om zorgvuldig met middelen om te gaan streven we naar één schoolgebouw per dorp. Door samen onder één dak naar school te gaan, ontstaat meer ruimte voor ontmoeting, samenwerking en verbondenheid tussen leerlingen, ouders en leerkrachten. We willen dat in deze accommodaties ook kinderopvang en buurthuizen een plek krijgen. Het schoolgebouw wordt daarmee niet alleen een plek om te leren, maar ook een centrum van de gemeenschap.

Een eiland zonder thuiszitters

We willen snelle ondersteuning, nauwe samenwerking tussen scholen, sportverenigingen en jeugdhulp, en een aanpak die voorkomt dat jongeren uitvallen. Iedere jongere verdient een startkwalificatie. Daarom zetten we in op maatwerktrajecten, leerwerkplaatsen en zij-instroom, in nauwe samenwerking met lokale werkgevers en de gemeente. De gemeente en bedrijven openen extra stageplekken op het eiland, ook voor mbo-studenten, zodat leren en werken dicht bij huis mogelijk is. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, staat passend onderwijs voorop. Speciaal Onderwijs en het Connect-programma krijgen de middelen en samenwerking die nodig zijn om maatwerk te bieden.

Leraren dichtbij

Voor leraren en andere cruciale beroepen creëren we woonruimte op fietsafstand van scholen en zorg, zodat personeel geworven én behouden kan worden.

Duurzaamheid

Een aardgasvrij Goeree-Overflakkee

D66 ondersteunt het programma Stad aan 't Haringvliet – Stad Aardgasvrij als voorbeeld van hoe je samen met bewoners, ondernemers en netbeheerders stap voor stap naar schone warmte gaat. We stimuleren Power-to-Heat oplossingen die lokaal opgewekte stroom inzetten voor warmte, en doen dat in combinatie met isolatie, warmtepompen en warmteopslag. In lijn met de Regionale Energiestrategie zetten we in op gebalanceerde energieopwekking met respect voor landschap en leefbaarheid, en zorgen we dat bewoners kunnen mee-investeren en profiteren via coöperaties en lokale regelingen.

Elektriciteit

Netcongestie lossen we niet op met wachtlijsten, maar met slimme systemen. Energiehubs, buurtbatterijen en slim laden bij bedrijventerreinen en dorpscentra maken het net flexibeler en geven ruimte aan innovatie.

Wonen

We voeren een isolatieoffensief uit voor duizenden woningen, met gratis energiehulp aan huis voor wie dat nodig heeft en extra steun voor lage inkomens. Circulair bouwen en renoveren wordt de norm: reststromen hergebruiken, biobased materialen stimuleren en historische panden verduurzamen met praktische, toegankelijke regels.

Mobiliteit

Mobiliteit vergroenen we door veilige fietsverbindingen, meer laadpunten en het stimuleren van lopen, fietsen en deelvervoer bij herinrichting van wegen. Altijd vanuit het principe: niet opleggen, wel stimuleren – met goede informatie, begeleiding en aantrekkelijke financiële prikkels.

Dorpen beschermen tegen schadelijke stoffen

De gemeente heeft een sleutelrol in het beschermen van haar inwoners. Dit betekent strengere vergunningen voor vervuilende bedrijven, betere handhaving en het actief weren van schadelijke stoffen uit woongebieden. Maar ook het versterken van de natuur als bondgenoot: gezonde bodems, groene buffers en schone waterwegen zuiveren onze omgeving en versterken de biodiversiteit.

Economie

Ondernemen

Een innovatieve economie is lokaal geworteld. D66 wil dat ondernemers kunnen groeien met minder administratieve lasten en meer ruimte voor experiment. Het Ondernemersloket GO wordt hét aanspreekpunt met vaste casemanagers, snelle doorlooptijden en een 'recht op vergissen' voor kleine ondernemers. Bedrijventerreinen maken we toekomstbestendig: circulair ingericht, met gedeelde warmte en reststromen, collectieve opwek, opslag en slim laden, zodat vergroening haalbaar en betaalbaar is. We richten werkplaatsen voor de banen van morgen in – in techniek, zorg en hospitality – met leerwerkplekken en zij-instroom in nauwe samenwerking met werkgevers.

Visserij

Onze visserij verdient een toekomst met gezonde zeeën, eerlijke markten en innovatie in de keten. D66 ondersteunt vernieuwing in selectieve vangst, verduurzaming van de vloot en betere afzet via korte ketens en regionale branding.

Lokale ondernemers

Dorpsmarkten houden we levendig en aantrekkelijk, als plek waar lokale producten en ontmoeting samenkomen. Met Bedrijven Investeringszones (BIZ) geven we ondernemers in winkelgebieden instrumenten om gezamenlijk te investeren in kwaliteit, veiligheid en aantrekkelijkheid. Kleinere lokale ondernemers zijn belangrijk voor de ziel van het eiland; we kiezen waar mogelijk voor lokaal, biobased en sociaal in onze inkoop en bieden betaalbare werkruimte.

Landbouw

Landbouw is een belangrijk voor Goeree-Overflakkee. D66 wil dat de visie op de toekomst van de landbouw vanuit agrariërs zelf wordt uitgevoerd, met de gemeente als partner die faciliteert. Warmtekrachtkoppeling (WKK) en andere energie- en restwarmteoplossingen bij boeren worden gestimuleerd, met aandacht voor bodemgezondheid, waterkwaliteit en biodiversiteit. De Van Pallandt polder zien we als een proeftuin voor samenwerking tussen onderwijs, boeren en gemeente: een eilandlab waar jongeren leren, ondernemers experimenteren en beleid wordt getest in de praktijk.

Arbeidsmigranten en huisvesting

Arbeidsmigranten leveren een belangrijke bijdrage aan onze economie en samenleving. D66 vindt dat iedereen die hier werkt recht heeft op fatsoenlijke huisvesting en een waardig bestaan. Dat betekent dat we inzetten op goede woonomstandigheden, met respect voor mensen en hun omgeving. Tegelijkertijd moeten we oog houden voor de schaal van onze dorpen. D66 vindt dat het aantal arbeidsmigranten in verhouding moet staan tot het aantal inwoners van een dorp. Zo behouden we balans qua leefbaarheid en sociale samenhang in de kleinere kernen. Ook willen we voorkomen dat de bouw van extra huisvesting leidt tot een verdere groei van het totale aantal arbeidsmigranten op ons eiland. Het doel is niet uitbreiding, maar verbetering: bestaande arbeidsmigranten moeten kunnen rekenen op veilige, betaalbare en menswaardige woonruimte, zonder dat dit ten koste gaat van de leefbaarheid in onze dorpen.

Samen vooruit

Goeree-Overflakkee kan vooroplopen in slim onderwijs, schone energie en een sterke, lokale economie. D66 kiest voor een eiland dat niet oplegt maar stimuleert, waar vooruitgang iedereen bereikt en waar onderwijs, duurzaamheid en ondernemerschap elkaar versterken. Een innovatief eiland dat niet wegkijkt, maar doorpakt—voor de toekomst van het eiland waar we trots op zijn.

Onze acties

- **Haven Stellendam**

Goeree-Overflakkee werkt samen met de gemeente Den Haag op gebied van visserij. Onze gemeente heeft 63% aandelen in 'United Fish Auctions', het gezamenlijke bedrijf van de twee gemeentes. Het gaat slecht met de visserijsector in Nederland en dit heeft door deze aandelen dus ook financiële consequenties voor de belastingbetaler. Bij de behandeling van de kadernota 2026 dienden we daarom een motie in die het college opdracht gaf om te onderzoeken of de haven van Stellendam kan worden uitgebreid met andere sectoren. Naast de visserij zijn er namelijk ook veel andere bedrijven aanwezig in het maritieme cluster. Juist om deze bedrijven en werkgelegenheid te behouden, het Slijkgat bevaarbaar te houden en de bestaanszekerheid van het Scheepvaart en Transport College (STC) ook in de toekomst te kunnen garanderen vinden we als D66 dat we breder moeten kijken dan de visserij alleen.

- **Financiële participatie voor omwonenden bij duurzaamheidsprojecten**

Toen de gemeenteraad gevraagd werd of windmolens hoger dan 150 m gebouwd konden worden stelde D66 als voorwaarde dat inwoners daar dan ook financieel van moeten profiteren. Uiteraard is er al een windfonds dat de leefbaarheid van dorpen stimuleert. Maar destijds stelden we voor om bijvoorbeeld met een lokaal energiecontract te gaan werken. Daarnaast is onze zorg dat de waterstof die kan worden geproduceerd met de extra hoge windmolens vooral naar de industrie in de randstad gaat en niet terecht komt bij inwoners van Goeree-Overflakkee. De motie haalde het niet.

5. Een bereikbaar eiland

Hoe staat het ervoor?

Goeree-Overflakkee heeft de afgelopen jaren stappen gezet in mobiliteit: de rijbaanscheiding op de N59, de renovatie van de N215 bij Nieuwe-Tonge en de geplande turbotronde bij Middelharnis zijn voorbeelden. Toch blijft bereikbaarheid een uitdaging. Het wordt steeds lastiger om het eiland op en af te komen, en ook binnen het eiland zijn er knelpunten.

We zien vier grote uitdagingen:

- Autodominantie
Het eiland is van oudsher ingericht op de auto. Dat is begrijpelijk gezien de afstanden, maar het leidt tot toenemende drukte en onveiligheid in dorpskernen.
- Kwetsbaar openbaar vervoer
Vooral jongeren, ouderen en inwoners zonder auto zijn afhankelijk van het OV. In kleinere dorpen zoals Stad aan 't Haringvliet, Achthuizen, Herkingen en Ooltgensplaat is het aanbod beperkt. Vrijwilligersvervoer is waardevol, maar mag geen noodoplossing zijn.
- Infrastructuurtekorten
De doorstroming op de N59 en N215 blijft een knelpunt, zeker in toeristische seizoenen. Het fietspadennetwerk langs deze wegen is vaak onvolledig of van onvoldoende kwaliteit. Donkere parallelwegen en zwaar landbouwverkeer vergroten de risico's.
- Verkeersveiligheid
Rond dorpen ontbreken veilige stoepen en fietspaden. Verkeersveiligheid voor fietsers en voetgangers moet prioriteit krijgen zodat inwoners veilig naar school, werk en sport kunnen gaan.

D66 ziet deze uitdagingen als een kans om mobiliteit slimmer, schoner en veiliger te maken. We hanteren het STOMP-principe: eerst stappen, daarna trappen, openbaar vervoer, mobiliteit als dienst en als laatste privé-autogebruik. De toekomst van Goeree-Overflakkee ligt in duurzame bereikbaarheid.

Onze ideeën

De fiets voorrang geven: E-Bike Eiland

De fiets is hét alternatief voor korte en middellange afstanden. D66 wil veilige, goed verlichte snelfietsverbindingen tussen grotere kernen, zoals Ouddorp en Middelharnis, zodat de E-bike een volwaardig alternatief wordt voor de auto bij afstanden tot 20 kilometer.

Fietsveiligheid krijgt topprioriteit rondom scholen en in dorpskernen. We investeren in veilige oversteekplaatsen, brede fietspaden en voldoende stallingsmogelijkheden. Bij herinrichting van wegen is de fiets leidend.

Hoogwaardig en duurzaam openbaar vervoer

Goed, betaalbaar en betrouwbaar OV is essentieel voor leefbaarheid en sociale inclusie. D66 zet in op:

- Vraagafhankelijk vervoer: Elektrische buurtbussen of deeltaxi's met flexibele routes waar reguliere lijndiensten financieel niet haalbaar zijn.
- Betaalbaarheid en frequentie: Samen met de provincie verbeteren we frequentie en betaalbaarheid van het kern-OV. Dalvrij reizen voor minima blijft behouden.
- Elektrificatie: Het gemeentelijke wagenpark en het openbaar vervoer moeten versneld uitstootvrij worden. Als aanjager van de energietransitie moet Goeree-Overflakkee vooroplopen in schone mobiliteit.

Slimme en veilige infrastructuur

Bij nieuwe woonwijken stimuleren we deelmobiliteit. We ontwikkelen mobiliteitshubs op strategische plekken, zoals bij OV-haltes en aan de rand van grotere dorpen, met deelauto's, deelfietsen en laadpunten. Zo verminderen we de noodzaak van een (tweede) eigen auto.

Verkeersveiligheid in dorpskernen verbeteren we door duidelijke 30 km/u-zones in te voeren en routes goed te verlichten. Bij alle projecten op N-wegen (N57, N59, N498, N215) eisen we veilige fiets- en wandelverbindingen.

Transferium en slim ruimtegebruik

D66 wil een discussie over het aanleggen van een Transferium met parkeerfunctie in grotere en drukker kernen. Denk aan bezoekers van het ziekenhuis in Dirksland, toeristen die naar het Ouddorpse strand gaan of ambtenaren die in Middelharnis in een mogelijk nieuw gemeentehuis gaan werken. Parkeerplekken zijn nu vaak inefficiënt ruimtegebruik. We onderzoeken hoe we deze locaties kunnen combineren met deelmobiliteit, OV-knooppunten en laadvoorzieningen, zodat ruimte beter benut wordt en bereikbaarheid verbetert.

Randwegen en ontsluiting van nieuwe woonwijken

Nieuwe woonwijken vragen om slimme ontsluiting. D66 wil dat randwegen worden ontwikkeld om dorpskernen te ontlasten en verkeersdruk te verminderen. Deze wegen moeten veilig zijn voor fietsers en voetgangers en passen bij de landschappelijke kwaliteit van het eiland.

Bereikbaarheid van winkels

Lokale winkels zijn belangrijk voor leefbaarheid. D66 wil dat dorpscentra goed bereikbaar blijven voor fietsers, voetgangers en OV-gebruikers. Autoluwe zones en voldoende fietsparkeerplekken dragen bij aan aantrekkelijke winkelgebieden. Voor mensen die afhankelijk zijn van de auto zorgen we voor voldoende invalideparkeerplaatsen.

Opnieuw pilot voor Goederenhub GO

D66 wil het aantal vervoersbewegingen van pakketbezorgdiensten verminderen. Daarom willen we de pilot Goederenhub Goeree-Overflakkee (GHGO) terugbrengen. We richten een logistieke hub in waar pakketdiensten en andere bezorgers hun zendingen centraal kunnen afleveren. Vanuit deze hub zorgt één lokale koeriersdienst voor de gebundelde bezorging over het hele eiland. Dat betekent minder busjes op de weg, minder uitstoot, minder verkeersdruk in dorpskernen en een efficiëntere logistieke keten.

6. Een sociaal eiland

Hoe staat het ervoor?

Iedereen krijgt wel eens te maken met tegenslagen. Niet iedereen komt daar zonder hulp weer bovenop. D66 wil dat mensen die het nodig hebben bij de gemeente terecht kunnen voor hulp. We zetten in op meer preventie, waarbij we zorgen voor tijdige en laagdrempelige hulp voor mensen in kwetsbare posities. Maatschappelijke opvang moet niet alleen een tijdelijke oplossing zijn, maar een springplank worden naar een duurzame en zelfstandige toekomst. D66 pleit voor meer samenwerking tussen zorginstellingen, woningcorporaties en maatschappelijke organisaties, zodat niemand tussen wal en schip valt. We willen een samenleving waarin niemand in een uitzichtloze situatie terechtkomt. Met een sterk vangnet maken we onze gemeente sterker voor iedereen.

Wij zien drie belangrijke punten waar de gemeente mee aan de slag moet:

- Niet iedereen kan meedoen
De huidige samenleving vraagt veel van mensen. Dit terwijl we zien dat 1/3^e van de inwoners niet goed kan lezen, schrijven of digitaal mee kan doen. Daarnaast zien we dat mensen soms eenzaam zijn, het niet lukt om werk te vinden of soms schulden hebben. Er liggen belangrijke uitdagingen voor de gemeente om iedereen deel te kunnen laten nemen aan de maatschappij.
- Armoede
Ook op Goeree-Overflakkee leven mensen in armoede. Het is belangrijk dat de gemeente deze groep ondersteunt.
- Opvang
Het is belangrijk dat kwetsbare inwoners van ons eiland terecht kunnen bij passende opvang waar zij ondersteuning krijgen bij hun problematiek.

Onze ideeën

Iedereen kan meedoen

D66 wil dat iedereen mee kan doen in het dagelijks leven. De gemeente moet daarom blijven investeren in het ontwikkelen van mensen. De bibliotheek en stichting ZIJN spelen hierin (al) een belangrijke rol. Bijvoorbeeld bij het verbeteren van taal-, reken en digitale vaardigheden van de inwoners. Het is belangrijk dat inwoners van alle dorpen toegang hebben tot de diensten van de bibliotheek.

De gemeente helpt mensen bij het vinden van werk. Daarbij passen we zoveel mogelijk maatwerk toe, we kijken naar wat mensen nodig hebben om weer mee te kunnen doen. Soms is dat hulp bij solliciteren, soms is dat een fiets om op het werk te kunnen komen. We passen een menselijke maat toe als het gaat om giften. De gemeente gaat daarmee actief aan de slag en volgt daarin het voorbeeld van enkele gemeenten die langs de deuren gaan om zo inwoners te ondersteunen bij een pad uit de bijstand en richting een duurzame en zelfstandige toekomst. Als gemeente voeren we de Participatiewet en WSW uit. We vinden het belangrijk dat iedereen daarin mee kan doen naar zijn of haar kunnen, bij voorkeur bij inclusieve werkgevers. Lukt dat niet dan helpt het gemeentelijk ontwikkelbedrijf GO Werkt je om vaardigheden en werkervaring op te doen. D66 wil dat de gemeente ondernemers helpt bij een inclusief personeelsbeleid zodat medewerkers van GO Werkt zo veel mogelijk kunnen doorstromen naar de reguliere arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld door medewerkers te detacheren.

Voorkomen en vroeg aanpakken van schulden

Om schulden te voorkomen, zetten we in op financiële educatie op scholen, zodat jongeren goed voorbereid de toekomst ingaan. Daarnaast zorgen we voor laagdrempelige en zichtbare hulp bij het aanvragen van toeslagen en voorzieningen, met ondersteuning op toegankelijke locaties zoals dorpshuizen, bibliotheken en het gemeentehuis. Gemeenten bieden actief gespreid betalen aan en helpen inwoners bij het treffen van betalingsregelingen, zodat financiële problemen tijdig kunnen worden opgelost. Hiermee voorkomen we dat mensen in de schulden raken en kunnen zij weer grip krijgen op hun financiële situatie. Mensen die hulp bij hun financiën krijgen via budgetbeheer moeten geholpen worden met het toewerken naar zelfredzaamheid. Zodat zij op termijn zelf hun financiën weer kunnen gaan beheren.

Gemeente GO is al goed op weg met de vroegsignalering van schulden. D66 is voorstander in het ondersteunen van schuldhulpverlening op maat. Schuldhulpverleners krijgen de ruimte om vanuit hun expertise, op maat, laagdrempelige en proactieve schuldhulpverlening aan te bieden. De gemeente neemt problematische schulden over, zodat mensen weer kunnen gaan bouwen aan een zorgeloze en duurzame toekomst zonder bang te hoeven zijn voor een deurwaarder. Zo zet de gemeente alles op alles om iedere inwoner binnen 1,5 jaar weer schuldenvrij te laten zijn. De gemeente GO zet zich in om herhaaldelijk beroep op de schuldhulpverlening te verminderen.

Dakloosheid

Ook op Goeree-Overflakkee leven mensen die dakloos zijn. Dakloosheid vraagt om maatwerk en een actieve gemeente. D66 zet zich in voor een integrale aanpak van dakloosheid, waarbij naast tijdelijke opvang ook duurzame oplossingen worden geboden, zoals huisvesting en begeleiding naar werk of opleiding. We pleiten voor het versterken van lokale netwerken van hulpverlening, zodat dak- en thuisloze mensen snel de juiste ondersteuning krijgen en weer zelfstandig kunnen deelnemen aan de samenleving. Denk hierbij een maatschappelijke opvang zoals Stichting Kairos, noodopvang, housing first en Skaeve Huse.

We nemen dak- en thuisloze mensen bij de hand op weg naar een nieuwe toekomst. Mensen worden dakloos om uiteenlopende redenen: relatiebreuk, baanverlies, verslavingen, schulden en diverse andere redenen. Nog veel te vaak krijgen dakloze mensen die aankloppen voor hulp te horen dat ze bij de gemeente niet aan het juiste adres zijn, denk aan mensen die oorspronkelijk uit een andere gemeente komen of arbeidsmigranten. Vervolgens ontstaat er vaak een situatie waarin een dakloos persoon van het kastje naar de muur wordt gestuurd door verschillende gemeentes. Wat D66 betreft staat de mens voorop en niet de regeltjes. We bieden mensen onderdak en perspectief en spreken tegelijkertijd bedrijven en andere gemeenten aan op hun verantwoordelijkheden.

Opvang

Eerlijke en humane opvang maken we samen

Mensen op de vlucht vangen we op. Dat doen we samen op een manier die past bij Goeree-Overflakkee. Bijvoorbeeld zoals de flexwoningen voor de Oekraïners. Daarbij hebben we oog voor de veiligheid, gezondheid en het welzijn van de buurt én nieuwkomers. D66 is voorstander van het spreiden van asielzoekers en statushouders over het hele land, zodat alle gemeenten eerlijk bijdragen. Ook Goeree-Overflakkee moet deze taak oppakken om te voorkomen dat we bijvoorbeeld door de Rijksoverheid gedwongen worden om dure hotelkamers te moeten betalen. We willen daarom dat asielzoekers duurzaam, kleinschalig en verspreid over het hele eiland worden opgevangen.

De buurt praat mee

D66 vindt het belangrijk daarbij het democratisch proces te waarborgen en de buurt hierin te laten participeren. Bijvoorbeeld door een klankbordgroep in te richten tussen bewoners, ondernemers, de gemeente en politie/handhaving rond opvangplekken om de buurt een stem te geven en zodat snel kan worden gehandeld bij problemen rond de opvang. D66 blijft in gesprek zolang iedereen naar elkaar luistert.

Zo snel mogelijk aan het werk

Zowel in de gemeente als landelijk zetten we ons ervoor in dat asielzoekers zo snel mogelijk aan het werk gaan. Werk is de beste manier om te integreren, de taal te leren en overlast te voorkomen. De gemeente stimuleert dit door bij te dragen aan het bemiddelen van asielzoekers naar werk, bijvoorbeeld in samenwerking met het UWV of maatschappelijke organisaties. Zo dragen asielzoekers bij aan de lokale economie en het vrijwilligerswerk, wat iedereen ten goede komt. Daarbij helpt het om overlast te voorkomen. Samenwerking met vluchtelingen vanaf het begin helpt vooroordelen te verminderen en bouwt een inclusieve samenleving waarin iedereen meetelt.

Kleinschalige opvang arbeidsmigranten

Op Goeree-Overflakkee wonen veel arbeidsmigranten die met name in de agrarische sector werken. Het is belangrijk dat zij met goede, veilige huisvesting een waardig bestaan hebben op Goeree-Overflakkee. Daarom zet D66 zich in voor aanvullende locaties voor arbeidsmigranten zodat er woningen in de reguliere woningmarkt weer vrijkomen. We stellen daarom als voorwaarde dat het bijbouwen van huisvesting voor arbeidsmigranten niet moet leiden tot een groei van het totaal aantal arbeidsmigranten op het eiland.

Geen kind groeit op in armoede

Ook op Goeree-Overflakkee wonen mensen die moeilijk de eindjes aan elkaar kunnen knopen. D66 vindt het belangrijk dat zij ondersteuning krijgen vanuit de gemeente. De gemeente heeft al veel mooie initiatieven lopen om mensen in armoede te ondersteunen. Daarnaast zijn we erg blij met de maatschappelijke initiatieven zoals GOED voor GOED, steun vanuit kerken, de Energiebank en het project 'Samen energie besparen' van Deltawind. Toch zien we dat op GO meer dan 300 kinderen in armoede leven (CBS, 2023). Kinderen in armoede ervaren schaamte, kunnen vaker niet meedoen aan activiteiten op school en ervaren meer gezondheidsproblemen. Wij streven ernaar dat geen enkel kind op Goeree-Overflakkee opgroeit in armoede. Dit willen wij doen door ervoor te zorgen dat elk kind wordt gezien. Onder andere door de communicatie over regelingen vanuit de gemeente te verbeteren, blijven in te zetten op Kansrijke Start en te investeren in een integrale aanpak.

Behoud en waardering van pleeggezinnen

De afname van het aantal pleeggezinnen is zorgwekkend. D66 wil dat pleegzorg niet alleen draait om werving, maar ook om behoud. De gemeente gaat actief in gesprek met pleegouders, toont waardering en neemt hun ervaringen serieus. Pleeggezinnen mogen geen extra kosten hebben door hun inzet. Zeker niet als dat zorgt voor extra stress, of tot een voortijdige of ongewenst afgebroken plaatsing leidt. Wij pleiten daarom voor de mogelijkheid tot maatwerk, zodat er snel en passend gehandeld kan worden wanneer dat nodig is.

Onze acties

- **Verhuurvergunning voor arbeidsmigranten**

Toen we eind november 2024 in de gemeenteraad goedkeuring verleenden voor de omvang van de huisvesting van arbeidsmigranten [stelden we daarnaast voor](#) om met een vergunningsplicht te gaan werken voor het verhuren van woningen aan arbeidsmigranten. Zo kunnen we reguleren waar en hoe veel arbeidsmigranten op ons eiland wonen. De bouw van extra woningen, onder andere in Melissant en Middelharnis moet leiden tot een waardig bestaan voor arbeidsmigranten maar moet niet leiden tot de groei van het totaal aantal arbeidsmigranten.

7. Een gezond eiland

Hoe staat het ervoor?

Onze gezondheid wordt voor een groot deel bepaald door factoren buiten de gezondheidszorg. Gemeentelijk beleid over bijvoorbeeld een gezonde leefomgeving heeft grote invloed op onze gezondheid. D66 zet zich daarom in voor veel groen, ruimte om te bewegen en schone lucht. Want iedereen voelt zich beter in een gezonde omgeving. Als je zorg nodig hebt, moet dit dichtbij en toegankelijk beschikbaar zijn. Je huisarts heb je het liefst in je eigen buurt. D66 zet daarom vooral in op preventie en sterke lokale netwerken. Wij zien drie belangrijke uitdagingen binnen dit thema:

- Grote druk op de zorg
De druk op de Wmo en de jeugdzorg blijft de komende jaren hoog. Het blijft een grote uitdaging om de hoge kwaliteit van de zorg betaalbaar te houden.
- Kwalitatieve jeugdzorg voor jongeren die dit nodig hebben
Veel jongeren lopen tegen problemen aan. Het is belangrijk dat zij vanuit hun omgeving hier hulp en ondersteuning bij krijgen, vooral bij jongeren met complexere problematiek. Aan de andere kant is die zorg niet altijd beschikbaar.
- Voorkomen is beter dan genezen
Om inwoners gezond te houden, zet de gemeente actief in op preventie. Denk aan minder roken en alcoholgebruik, gezonder eten, meer bewegen en het terugdringen van overgewicht.

Onze ideeën

Zorg in de buurt

D66 heeft zich de afgelopen jaren ingezet voor het behoud van de SEH van het ziekenhuis in Dirksland. Ook de komende jaren zullen wij ons in blijven zetten voor het behoud van zorg op Goeree-Overflakkee. We zetten in op laagdrempelige voorzieningen in de buurt waar inwoners binnen kunnen lopen voor coaching, informatie en een luisterend oor. Indien gewenst zorgen buurtteams voor ondersteuning en hulp bij zorg- en welzijnsvragen.

Zorgzame buurten

D66 wil dat wijken en dorpen worden ingericht als zorgzame buurten. Zorgzame buurten hebben voldoende groen en mogelijkheden om te bewegen, spelen en elkaar te ontmoeten. In een zorgzame buurt kunnen mensen, ongeacht leeftijd of zorgbehoefte, comfortabel in hun huis of vertrouwde buurt blijven wonen en hebben mensen eigenaarschap en zeggenschap over hun eigen zorg en welzijn. Nieuwe wijken worden gebouwd voor een bewoning met een gemengde samenstelling (ouderen, gezinnen, starters) en gemengde prijscategorieën, waarbij verschillende soorten bewoners elkaar aanvullen en versterken.

Krachtige netwerken rondom jongeren

Ouders, het onderwijs en sportverenigingen zijn essentieel voor het vroegtijdig signaleren van problemen bij jongeren. Om die reden is voldoende structurele financiering voor het ondersteunen van jongeren noodzakelijk. Hierdoor kan de jeugdzorg worden ontlast en krijgen jongeren laagdrempelige steun in hun eigen buurt. Jeugdzorg wordt gezamenlijk met andere gemeenten ingekocht (gemeenschappelijke regeling jeugdhulp Rijnmond). D66 vindt het belangrijk dat de resultaten van de jeugdzorg goed in beeld zijn.

Een gezonde omgeving

Het gebruik van open haarden en houtkachels blijft toegestaan mits de Atlas Leefomgeving Stookwijzer (stookwijzer.nu) aangeeft dat het verantwoord is om te stoken. We willen dat Goeree-Overflakkee deelnemer wordt van het Schone Lucht Akkoord.

De gemeente beperkt de komst van nieuwe fastfoodketens en staat geen ongezonde (kinder)marketing toe rond plekken waar jongeren te vinden zijn, zoals bij scholen, sportevenementen en -verenigingen.

Kansrijke start voor ieder kind

We streven ernaar dat alle kwetsbare gezinnen meedoen aan het programma Kansrijke Start, waarbij jonge ouders tijdens de eerste 1000 dagen van een kind ondersteund worden. Dit project wordt binnen Goeree-Overflakkee al uitgevoerd. Wij vinden het belangrijk dat wordt gemonitord of de doelgroep wordt bereikt.

Regisseur jeugdhulp

Wij vinden het belangrijk dat elk gezin één aanspreekpunt heeft. Stel als gemeente een regisseur (bijvoorbeeld het Sociaal Wijkteam) in de jeugdhulp aan om het overzicht, de inzet en de onderlinge samenwerking te bewaken en als vast aanspreekpunt te functioneren voor het kind en de ouders. Deze rol wordt vervuld door een professional die al bij de zorgverlening is betrokken. Er zijn bij gezinnen met problemen namelijk al erg veel actoren en organisaties betrokken.

Gezond gewicht

Meer dan de helft van de volwassenen op Goeree-Overflakkee is te zwaar volgens de GGD gezondheidsmonitor. Ook heeft 22% van de kinderen in groep vijf overgewicht. D66 is voorstander van het eten van een gezonde lunch op school. Waarbij het eten geleverd wordt door boeren en producenten op het eiland. Om overgewicht bij volwassenen tegen te gaan willen we dat er een gezonde omgeving is, bijvoorbeeld door meer plek in de buitenruimte om actief te bewegen.

Preventie op Goeree-Overflakkee

We creëren meer rookvrije zones op Goeree-Overflakkee om werk te maken van een rookvrije generatie. Zien roken doet roken. Het aantal rookvrije zones is de afgelopen jaren gestegen, D66 ziet ruimte voor verder uitbreiding hiervan. Bijvoorbeeld door actief het gesprek aan te gaan met sportverenigingen over een rookvrije en alcoholvrije sportomgeving. We ondersteunen daarnaast campagnes op scholen om voorlichting te geven over gezonde voeding, drank, drugs en seksuele gezondheid.

Hogere Vaccinatiegraad

De vaccinatiegraad in de regio Rijnmond ligt laag. Gemeente Goeree-Overflakkee moet alles op alles zetten om de vaccinatiegraad voor het Rijksvaccinatieprogramma onder alle inwoners van GO omhoog te krijgen.

Onze acties

- **Schriftelijke vragen over vaccinaties**
In mei 2024 stelden we [schriftelijke vragen](#) over de vaccinatiegraad op Goeree-Overflakkee toen de GGD Rotterdam-Rijnmond haar zorgen uitte. Het college beantwoorde de vragen met de gevraagde informatie en gaf daarnaast een groepsgerichte aanpak te willen met op maat gemaakte voorlichting, zoals de GGD voorstelde.

8. Ons eiland

Onze ideeën

De beste besluiten worden gemaakt door mensen actief te betrekken. D66 wil dat de gemeente meer met hun inwoners optrekt om het eiland samen vorm te geven. Daar doen we veel nieuwe voorstellen voor. Mensen die minder goed mee kunnen komen willen we actief betrekken. De gemeente moet een menselijk gezicht hebben.

Democratie

Burgers bij het bestuur

We stimuleren het gebruik van instrumenten van directe democratie zoals referenda. Met een bindend correctief referendum kunnen burgers besluiten terugdraaien als ze vinden dat de politiek te ver van hun wil is afgedreven. We stellen wel een aantal voorwaarden daarbij. Zo is financiële besluitvorming (zoals de kadernota of de begroting) uitgesloten van een referendum. Ook willen we een uitkomstdrempel opnemen. Dat betekent dat er een minimale hoeveelheid mensen voor of tegen het voorstel moet stemmen voordat het geldig is. Dat is goed voor de legitimiteit van besluitvorming. Ook stellen we voor om vaker burgerfora, agenderingsrecht en burgerbegrotingen in te zetten. Drempels voor het opstarten van deze instrumenten worden verlaagd en ondersteuning wordt uitgebreid.

Start met dorpsbudgetten

We voeren een dorpsbudget in. Naar voorbeeld van Antwerpen en vele andere gemeenten buiten Nederland komt 1% van de gemeentebegroting in handen van de inwoners zelf. Iedere dorpsraad krijgt daarnaast wat ons betreft een eigen budget. Inwoners kunnen zelf bedenken hoe ze de buurt groener, socialer of gezonder kunnen maken met dat budget.

Doe het samen

We voeren het recht op samenwerken in: het recht voor bewoners en organisaties om samen te werken met de gemeente om maatschappelijke doelen te behalen. Met het uitdaagrecht krijgen maatschappelijke organisaties als verenigingen, stichtingen en/of dorpsraden de mogelijkheid om zelf overheidstaken op een alternatieve wijze uit te voeren. Hiervoor maken we afspraken tussen organisaties, vertegenwoordigers, onafhankelijke procesbegeleiders en de bewoners. In deze afspraken wordt ook vastgelegd welke financiële vergoeding moet worden toegevoegd aan het dorpsbudget om de taak uit te voeren. Met het recht op overname kunnen bewoners ook gebouwen van de gemeente overnemen om te gebruiken voor maatschappelijk belang.

Recht op vergissen

D66 vindt het belangrijk om de menselijke maat te hanteren. We introduceren daarom het recht op vergissen. Als inwoners een fout maken in het contact met de gemeente worden ze hier niet direct voor gestraft. In plaats van een boete te ontvangen krijgt iemand de kans om de fout recht te zetten. Dit draagt bij aan een betere relatie tussen inwoners en de gemeente.

Sterke lokale pers

Journalisten brengen de lokale politiek naar onze inwoners. Ze maken daarmee onze democratie krachtig. D66 wil de lokale journalistiek versterken, zonder dat de onafhankelijke positie van journalisten hierdoor wordt aangetast, bijvoorbeeld door een fonds op te richten met een onafhankelijk bestuur.

Inclusie en diversiteit

Een inclusieve samenleving is de basis voor een sterke en rechtvaardige gemeente. D66 staat voor een gemeente waarin iedereen, ongeacht afkomst, sociaaleconomische status, beperking, seksuele oriëntatie of genderidentiteit gelijke kansen heeft om te groeien en zich te ontwikkelen. Mensen met een beperking moeten volledig kunnen deelnemen aan het sociale en economische leven. We zetten in op een toegankelijke openbare ruimte, inclusieve werkplekken en passende ondersteuning voor iedereen die dat nodig heeft. Wij willen een gemeente zijn waar, ongeacht van wie je houdt, je je veilig en geaccepteerd voelt, waar diversiteit wordt gevierd en waar geen ruimte is voor discriminatie. D66 werkt aan een gemeente waarin mensen met verschillende achtergronden zich gezien, gehoord en gerespecteerd voelen. Samen creëren we een samenleving waarin niemand buiten de boot valt. Alleen zo bouwen we aan een gemeente waar iedereen met respect met elkaar omgaat.

Iedereen doet mee dankzij actief inclusiebeleid

Wij zetten ons in voor een actief inclusiebeleid dat de problemen aanpakt waar inwoners van kleur, inwoners met een beperking, inwoners die houden van iemand van hetzelfde geslacht, transgender of genderdiverse inwoners van onze gemeente tegenaanlopen. Een gemeente waar iedereen veilig over straat kan vraagt zowel om begaanbare en veilige straten als om goede gesprekken tussen verschillende groepen in de samenleving om zo te bouwen aan wederzijds begrip en respect. Hierbij hebben we ook expliciet aandacht voor het mentaal welzijn. Zo zorgen we dat discriminatie wordt uitgebannen, de straat en openbare gebouwen toegankelijk zijn voor iedereen en dat iedereen de hand van zijn/haar/hun partner durft vast te houden. De gemeente faciliteert en ondersteunt bij feest- en herdenkingsdagen van alle culturele achtergronden en nationaliteiten op ons eiland.

Toegankelijkheidscheck openbare ruimte

Onze gemeente is volop in beweging en op diverse plekken wordt onze gemeente verbouwd. Daarbij is belangrijk dat iedereen gebruik kan maken van onze openbare ruimte. Daarom voeren we bij iedere verbouwing van de openbare ruimte een toegankelijkheidscheck uit voor mensen met een fysieke beperking. Het Platform Gehandicapten Goeree-Overflakkee (PGGO) wordt hierbij actief betrokken.

Onze acties

- LHBT
D66 spreekt zich geregeld uit over de positie van LHBT'ers op ons eiland. Bijvoorbeeld [toen Gay op Flakkee geen krans mocht leggen bij de dodenherdenking in Nieuwe-Tonge](#) of naar aanleiding van [de uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen](#). Het is belangrijk om taboes openlijk te bespreken en te laten zien dat je ook op Goeree-Overflakkee uit de kast kunt komen als je dat wil.

Financiën

D66 streeft naar een evenwichtige begroting, met een adequate reserve om tegenvallers op te vangen, en geen overschotten of torenhoge reserves waar de gemeente mee kan beleggen, of tekorten zodat voorzieningen verdwijnen. Hiertoe hanteert het een aantal uitgangspunten:

- De begroting moet in evenwicht zijn, dus niet meer uitgeven dan er binnenkomt. Als er onverhoopt een tekort is, dan streven we ernaar om de begroting zo snel als mogelijk, en als verantwoord, weer in balans te brengen
- Het Rijk heeft een aanpassing doorgevoerd in de systematiek om gemeenten te financieren. Dit betekent concreet een forse bezuiniging op het gemeentefonds. Bij tekorten wil D66 zich op gemeentelijk niveau inspannen om altijd eerst te kijken hoe de uitgaven verantwoordelijk kunnen worden verminderd voordat gegrepen wordt naar lastenverzwaringen. De grote tekorten vanaf 2026 als gevolg van keuzes van het kabinet maken lastenverzwaringen echter vaak onontkoombaar om cruciale voorzieningen te kunnen behouden. Daarin blijven we zo veel mogelijk consequent met eerdere besluiten. De hondenbelasting voeren we daarom niet opnieuw in.
- Mogelijke gemeentelijke hervormingen en bezuinigingsmaatregelen zijn:
 - minder externe inhuur bij de gemeente
 - nieuwbouw van huisvesting voor basisscholen per kern bekijken; scholen komen onder één dak ongeacht godsdienst of levensbeschouwelijke overtuiging
 - door één van de 14 havens om te bouwen tot natuurplein besparen we herstel- en onderhoudskosten van de verouderde kademuren
 - verhogen van de toeristenbelasting
 - minder middelen voor eilandmarketing
 - activerender welzijns- en socialezekerheidsbeleid
 - maatregelen om grip te krijgen op de ontwikkeling van de zorgkosten
 - bedrijven zelf laten bijdragen aan uitgaven waar ze direct van profiteren
 - slimmer gebruik van gemeentelijke voorzieningen en vastgoed
 - meer dienstverlening via internet
- Bij de prioritering van de uitgaven staat de blik op de toekomst voorop bij D66, die ook de rode draad is door de rest van het programma. Cultuur- en sportverenigingen zijn bijvoorbeeld vaak een makkelijke prooi voor bezuinigingen. Deze wil D66 ook ontzien, zodat ook volgende generaties het beste uit zichzelf kunnen halen op cultureel en sportief gebied.
- Controleerbaarheid van de begroting is cruciaal. Een sterke positie van de gemeentelijke rekenkamer is van groot belang. Zo ook een leesbare en begrijpelijke begroting, zodat ook inwoners en media kunnen meekijken en meedenken. Denk ook aan initiatieven als ‘open spending’ (zie bijvoorbeeld provincie Zuid-Holland) en subsidieregisters.
- Risicobeheersing is van groot belang. Houd reserves aan voor onvoorspelbare uitgaven. Schat de kosten van (grote) projecten behoedzaam in. Overweeg een ‘stress test’, waarbij de houdbaarheid van de begroting en vooral ook de grondexploitaties in verschillende scenario’s wordt getest.

De raad zelf

Stoppen met het ambtsgebed

In Nederland zijn kerk en staat gescheiden. Het gemeentebestuur moet zo neutraal mogelijk zijn als het gaat om geloof. Wat D66 betreft stoppen we dan ook met het ambtsgebed bij de opening en de sluiting van de raadsvergadering.

Goede ondersteuning van de democratische controle

Raadsleden moeten hun werk goed kunnen doen. Daarom willen we een actieve gemeentelijke rekenkamer, met slagkracht. De rekenkamer helpt raadsleden en betrokken inwoners met het controleren van het college.

Sollicitatievergadering voor kandidaat-wethouders

Raadsleden krijgen middels een gesprek met de kandidaat-wethouders meer inspraak in gekozen bestuurders. Dat is een goede manier om wethouders te leren kennen en ondersteunt het integriteitsbeleid.

Klankbordgroepen worden formele commissies

Voor veel kleinere fracties is het lastig om alle bijeenkomsten bij te benen. Naast raadsleden kunnen partijen voortaan ook commissieleden voordragen. Zij moeten hiervoor de eed of belofte afleggen, krijgen daarvoor dan een vergoeding en hebben recht op vertrouwelijke stukken. Uiteraard is de verdeling van het aantal commissieleden evenredig met de verdeling van de zetels in de raad. Indien dit wordt ingevoerd vervalt het budget voor de fractieondersteuning.

D66 neemt een constructief-kritische houding aan

De raad heeft wettelijk gezien drie taken: het stellen van kaders, het controleren daarvan en het vertegenwoordigen van de inwoners. D66 zal zich altijd blijven inzetten om constructief samen te werken, maar blijft ook kritisch waar dat nodig is. Het debat moet altijd over de inhoud gaan en moet nooit persoonlijk worden gemaakt door te schelden of door collega's belachelijk te maken. Om die reden stellen we voor de gedragscode van de gemeenteraad te moderniseren en door alle raadsleden te laten ondertekenen.

Ambtelijke organisatie

Kunstmatige intelligentie en gebruik van data biedt kansen

Kunstmatige intelligentie (AI) biedt de gemeente kansen om haar inwoners sneller en beter te helpen in het geval van vragen, bij het aanvragen van subsidies of bij het aanvragen van een vergunning en biedt kansen voor meer transparantie vanuit de gemeente richting alle inwoners. Tegelijkertijd moet er middels een algoritmeregister en strikt toezicht altijd worden toegezien op fouten en vormen van discriminatie als gevolg van het gebruik van AI. Door strikt toezicht en duidelijk regels kan de gemeente gebruikmaken van alle voordelen van AI en de negatieve effecten voorkomen. Binnen de gemeente wordt datagericht werken gestimuleerd.

De gemeente geeft als inclusieve werkgever het goede voorbeeld

De gemeente is zelf een grote werkgever en heeft daarnaast ontzettend veel contacten met inwoners van onze mooie gemeente. In die contacten en haar werkgeverschap geeft de gemeente het goede voorbeeld door haar medewerkers te trainen op zaken als bijvoorbeeld: cultuurverschillen, aanspreekvormen, moderne gezinssamenstellingen. De gemeente maakt actief werk van het werven van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en moedigt bedrijven aan hetzelfde te doen. Door te investeren in kennis en kunde in het gemeentehuis op het gebied van inclusie en diversiteit zal de gemeente ook beter in staat zijn om haar rol te vervullen in alle hoeken van de samenleving in onze gemeente.

Een aanspreekbare en professionele gemeente

Inwoners hebben het recht op persoonlijk contact met een ambtenaar. Binnen de gemeente wordt niet doorverwezen maar overgedragen. Ook moet de gemeente buiten kantooruren aanspreekbaar zijn zodat werkenden ook terecht kunnen bij hun gemeente voor vragen. Medewerkers krijgen voldoende ruimte om hun (digitale en professionele) vaardigheden te ontwikkelen.

De digitale gemeente

We zorgen voor goede informatievoorziening voor inwoners, waaruit het wie, wat, waarom en wanneer van een besluit helder blijkt. Een track & trace-systeem voor beleidsontwikkeling zou hiervoor een geschikt instrument kunnen zijn. Ook voeren we een Persoonlijke Informatie Pagina in: “Mijn Goeree-Overflakkee”, waar je je eigen documenten kunt terugvinden en berichten met een ambtenaar uit kunt wisselen. De uitbreiding van digitale dienstverlening moet gepaard gaan met serieuze privacy waarborgen én effectieve cybersecurity om bestuurlijke systemen te beschermen tegen hacks en datalekken. Wij pleiten daarom voor het vergroten van bewustwording onder ambtenaren en bestuurders, investeringen in het gemeentelijke ICT-budget en een versterking van het informatiebeheer. Kunstmatige intelligentie (AI) kan daarbij ondersteuning, maar is nooit een vervanging van iets.

De open gemeente

Als iets met publiek geld gemaakt is, moet het ook open zijn. Data en software van de gemeente zijn in de basis open, inzichtelijk en gedeeld. De gemeente en haar leveranciers zijn ook transparant over de toepassingen van algoritmes en sensoren. We gaan daarin verder dan de privacywetgeving voorschrijft. Voor algoritmes moet altijd een optie voorhanden zijn waarbij een mens kan ingrijpen: algoritmes zullen nooit de besluitvorming bepalen.

De gemeente communiceert in begrijpelijke taal

D66 vindt het essentieel dat de gemeente helder en toegankelijk communiceert met haar inwoners. Informatie moet begrijpelijk zijn voor iedereen, ongeacht achtergrond of opleidingsniveau. Door simpelere taal te gebruiken (B1), zorgen we ervoor dat inwoners zich beter kunnen informeren, meedenken en deelnemen aan de gemeentelijke besluitvorming.

We maken gemeentelijk informatie beschikbaar en vindbaar voor iedereen

De gemeente is verantwoordelijk voor belangrijke ondersteuning van inwoners. Daarom is het essentieel dat de gemeentelijke website voor iedereen toegankelijk is. Het is belangrijk dat de gemeente samenwerkt met diverse doelgroepen om de website te testen en te zorgen voor gebruiksvriendelijke interfaces voor álle inwoners. Alleen door inclusieve digitale toegankelijkheid te waarborgen, kunnen we ervoor zorgen dat alle burgers gelijkwaardig kunnen deelnemen aan het gemeentelijke beleid en diensten.

Behouden van de GO bus

Goeree-Overflakkee is in termen van oppervlakte een grote gemeente. Vanaf 2013 rijdt er daarom een bus op het eiland die bijvoorbeeld op markten staat. D66 vindt dat de GO bus moet blijven zodat je bijvoorbeeld je paspoort, rijbewijs of id-kaart kunt verlengen in je eigen dorp. Waar mogelijk werken we samen met de locaties van de bibliotheek in Oude-Tonge en Ouddorp.